

**Svar på fråga 2025/26:931 av Karin Rågsjö (V)
Patientsäkerhet hos privata vaccinationsaktörer**

Karin Rågsjö har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att säkerställa att privata vaccinationsaktörer som brister i patientsäkerhet, hygien, läkemedelshantering och kompetenskrav snabbt åtgärdar detta alternativt stoppas från att bedriva verksamhet.

Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) ställer krav på att kvaliteten i verksamheten systematiskt och fortlöpande ska utvecklas och säkras. Av patientsäkerhetslagen (2010:659) framgår bl.a. att vårdgivarna ska vidta de åtgärder som behövs för att förebygga att patienter drabbas av vårdskador. Dessa bestämmelser gäller samtliga vårdgivare, oavsett driftsform. Även läkemedelsområdet är väl reglerat och ställer exempelvis krav på tillverkning och distribution av läkemedel, vem som får förskriva läkemedel, handel med läkemedel samt hantering av läkemedel. Regleringen finns bland annat i läkemedelslagen (2015:315) och lagen (2009:366) om handel med läkemedel.

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2017:37) om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården, syftar till att skapa en säker läkemedelshantering där så få patienter som möjligt drabbas av läkemedelsrelaterade skador. Dessa bestämmelser gäller för såväl offentliga som privata vårdgivare.

Tillsynen är ett av regeringens viktigaste verktyg för att granska och säkerställa att vård som bedrivs är i enlighet med lagar och föreskrifter samt är säker och av god kvalitet. Myndigheter som bedriver tillsynsverksamhet arbetar självständigt inom ramen för sina respektive myndighetsuppdrag.

Inspektionen för vård och omsorgs (IVO) uppdrag är att svara för tillsyn, pröva klagomål och bedriva tillståndsprövning.

Läkemedelsverket utövar också statlig tillsyn över bl.a. läkemedel för att säkerställa att produkter på marknaden är säkra, effektiva och håller hög kvalitet.

Regeringen har under 2026 förstärkt IVO:s förvaltningsanslag med 95,4 miljoner kronor, för myndighetens arbete mot bl.a. oseriösa aktörer samt för att fortsatt tillgodose behovet av tillsyn. Förvaltningsanslaget som planeras för 2027, ska dessutom stärkas med 144,2 miljoner kronor och 192,6 miljoner kronor från 2028 och framåt (prop. 2025/26:1).

I april 2025 tillsatte regeringen en särskild utredare att utreda vilka insatser som behövs i arbetet för att stärka

patientsäkerheten och motverka välfärdsbrottslighet inom hälso- och sjukvården (dir. 2025:41). I utredningen ingår det att bl.a. analysera och ta ställning till om IVO behöver utökade befogenheter i sin tillsyn samt om det bör införas tillståndsprovning inklusive ägar- och ledningsprovning inom de delar av hälso- och sjukvården som i dag inte omfattas av tillståndsplikt.

Det är Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd, HSN, som fattar beslut om återkallelse av legitimation eller annan behörighet inom hälso- och sjukvården samt indragning och begränsning av förskrivningsrätt. Det gäller även interimistiska beslut. HSN:s handläggning av dessa ärenden utgör en viktig del i att bekämpa den kriminella ekonomin. Regeringen har därför tillfört 9 miljoner kronor 2025 och 2026 för att stärka myndighetens arbete och beräknar avsätta motsvarande belopp 2027.

Stockholm den 9 juli 2026

Elisabet Lann

